No. 66.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 3,00; voor de buitensteden *f* 3,50; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden, enz.* FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 28 NOVEMBER.

Advertentien van acht regels en daar beneden worden tegen *f* 1,75 geplaatst; meer dan acht regels tegen 20 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 27 November.

Er doet zich nog de vraag op, welke de onmiddellijke gevolgen zullen zijn van de inlijving van Krakau in Oostenrijk; en daarop is niet met zekerheid te antwoorden. Intusschen het is niet waarschijnlijk, dat zij aanleiding zal geven tot oorlog; de Noordsche mogendheden hebben een te gunstig oogenblik gekozen, dan dat zij gewapende protestatiën van Engeland of Frankrijk zouden behoeven te vreezen.

Er opent zich hier een wijd veld tot gissingen, want ongetwijfeld geeft de verdeeldheid tusschen Engeland en Frankrijk aanleiding tot velerlei politieke intrigue's.

Wat Frankrijk aangaat, men heeft reden, om te vermoeden, dat Lodewijk Philips de toestemming der drie mogendheden tot het huwelijk van den hertog van Monpensier heeft verkregen tegen de belofte, dat hij bij de inlijving van Krakau de oogen zoude sluiten. In dit geval zullen de mogendheden het den Koning der Franschen niet kwalijk nemen, dat hij, om de publieke opinie van zijn volk te bevredigen, zijne dagbladen een' oorlogzuchtigen toon laat aanslaan, het ministerie protesten laat teekenen, en andere demonstratiën van vijandigen aard laat aanvangen. Dat vermoeden wordt versterkt, door de houding, welke de *Constitutionnel*, het blad van den heer Thiers, plotseling heeft aangenomen. De heer Thiers, die gedurende eenige jaren de vereeniging met Engeland heeft gehekeld, doet nu eensklaps zijn blad ten strijde trekken, om eene aansluiting met Engeland *quand même* aan te bevelen. Men moet er uit afleiden, dat er een adder onder het gras ligt, welke het ministerie Guizot doodelijk zoude kunnen vergiftigen. Immers, als het hof der Tuilerieën verbindtenissen heeft te houden jegens de Noordsche Mogendheden, dan werkt de verdeeldheid met Engeland het ministerie Guizot in de hand tot zijn behoud. Want daar het niet gevoegelijk de vereeniging met Engeland zoude kunnen herstellen, vindt het tevens in de verdeeldheid een geschikt voorwendsel, om het verzet tegen de inlijving van Krakau bij eene eenvoudige protestatie te laten. Niemand toch kan van hetzelve vergen, dat het Frankrijk wage aan een oorlog tegen al de groote Mogendheden van Europa. Wil derhalve de heer Thiers den heer Guizot omverwerpen, dan moet hij aanvangen, met eene aansluiting aan Engeland aan te prediken.

De houding van het Fransche hof zal in alle geval veel afhangen van die van lord Palmerston. Welke rol zijn Lordschap zal spelen is nog moeijelijker te gissen; want indien het mogelijk is, dat Lodewijk Philips zich gebonden heeft tot een lijdelijk aanzien bij de inlijving van Krakau; het is nog waarschijnlijker, dat Lord Palmerston er de hand in gehad heeft, om Frankrijk te bemoeijelijken. Als men op den voorgrond stelt, dat Engeland nooit zijne oorlogskrachten in beweging brengt, of er moet bij te verdienen zijn; dan is het duidelijk, dat een oorlog van Engeland met de drie Mogendheden volstrekt onmogelijk is. Want Manchester heeft niet het minste nadeel te lijden van de inlijving van Krakau, en een oorlog, te dier oorzake, zou de fabriekanten alles behalve bevoordeelen.

Maar van den anderen kant zou aan Engeland niets voordeeliger zijn, dan Frankrijk te zien staan in vijandige houding tegenover de hoven van het vaste land. En daarom ook kan men verzekerd zijn, dat Lord Palmerston niets onbeproefd zal laten, om Frankrijk op dat terrein te brengen. Want als de Franschen eenmaal dien weg zullen hebben ingeslagen, dan is hun de vereeniging met Engeland zoo onmisbaar, dat zij die tot elken prijs zullen moeten koopen; Lord Palmerston zal dan de voorwaarden kunnen voorschrijven.

Men zou bijna gissen, dat zijn Lordschap reeds werkzaam is, om dat doel te bereiken. Althans het is opmerkelijk, dat de protestatie van Lord Palmerston gelijktijdig is met het artikel van den heer Thiers, en dit is vooral daarom opmerkelijk, omdat Lord Palmerston en de heer Thiers niet zeer lang geleden openlijk politieke vrienden zijn geworden, na gedurende vele jaren elkander vijandig geweest te zijn. De opinie van den *Constitutionnel* zoude daarom wel door het *foreign-office* van Londen kunnen zijn aangegeven; te meer, omdat de heer Thiers bekend staat, als aan geene beginselen te hechten, wanneer hij eenen ministerieelen zetel in het verschiet heeft; en dat deze met de zaak in verband staat, hebben wij boven gezegd. Op die wijze zoude Lord Palmerston eene toenadering van Frankrijk bewerkt krijgen, met behoud zijner portefeuille; maar dan zoude, in zijne plaats, welligt de heer Guizot kunnen vallen. Men ziet daaruit, hoe de zaak van Krakau den wederzijdschen toestand van Engeland en Frankrijk heeft veranderd. De kwestie kan grootendeels zich bepalen bij een tweestrijd tusschen de beide ministers, en het zal te bezien staan, of het vernuft van den heer Guizot de moeijelijkheden, welke Lord Palmerston, met behulp van den heer Thiers, hem in den weg werpt, zal weten te boven komen.

Intusschen, de val van den heer Guizot en de opkomst van den heer Thiers zouden Lodewijk Philips in zijne verbindtenissen niet dwarsboomen. Niet het minste. Hij zou te juist daardoor misschien des te beter kunnen verzekeren en er te gelijkertijd dit bij winnen, dat de breuk met Engeland werd uit den weg geruimd. Het hof van Frankrijk is gewoon den heer Thiers te bezigen, als moet worden tot stand gebragt datgene, wat andere ministers niet durven of niet kunnen.

De zaak van Krakau, welke edelmoedige harten warm maakt, is evenwel niet van dien aard, dat de oorlogsdemonstratiën verwezenlijking zullen erlangen. Engeland en Frankrijk hebben daarbij te veel te verliezen. Het krijgsrumoer zou alleen kunnen dienen, om de publieke opinie te bevredigen; maar tevens om eene aansluiting met Engeland noodzakelijk en daardoor gemakkelijk te maken. Opgewonden gemoederen zijn bereid tot opofferingen. Maar dat doel eenmaal bereikt zijnde, dan kan het hof, als het wil, de gelegenheid vinden, om de gemoederen te bekoelen; want oorlog kost geld en pijnigt alle takken van bestaan; Krakau is dan een *fait accompli*, en de *entente cordiale* herrezen.

Dan, wij herhalen, wat wij bij den aanvang gezegd hebben, het is niet mogelijk te voorspellen, wat er zal geboren worden uit de knoeijerijen, welke de diplomatie op dit oogenblik in beweging brengen. Al wat wij hebben aangevoerd is slechts gissing, welke door de eerste gebeurtenis de beste kan worden omvergeworpen. Indien wij ons daarin hebben verdiept, dan was het om deze twee redenen: van den eenen kant, omdat wij daarmede den toestand der partijen konden schetsen met de intrigue's, die in het spel zijn, en van den anderen kant aantoonen, dat er weinig gevaar bestaat voor een Europeeschen oorlog.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

AMSTERDAM, 27 November.

Men leest in de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* van heden:

„Met verwondering ziet de redactie van de *Nieuwe Rotterdamsche Courant*, in de „brieven van den Grijsaard," geplaatst in den *Burger* van eergisteren, dat de schrijver zegt hare medewerking tot zijn plan verkregen te hebben. Zij is den schrijver dankbaar voor al het goede, dat hij van haar blad zegt; zij is echter niet gewoon, stukken daarin op te nemen, die zij niet geheel kent. Aan dat stelsel is zij ook ten zijnen aanzien getrouw gebleven. Verschillende der brieven, zijn haar toegezonden. Zij weigerde echter de plaatsing, alvorens zij ze allen zou hebben gelezen. Daarop maakte de schrijver zich bekend en volgde een mondgesprek van hem, met de redactie. Deze deelde hem nogmaals haar stelsel mede, en wees hem zelfs in een der brieven eene stelling aan, die zij niet beamen en niet plaatsen kon. Ook naderhand ontving zij het vervolg der brieven niet, en heeft derhalve geen er van in haar blad doen opnemen."

'sGRAVENHAGE 26 November. Z. M. de koning is in den afgeloopen nacht van hier naar het Loo vertrokken en wordt morgen avond terug verwacht.

— Z. M. heeft, bij zijn jongst verblijf op het kasteel van Vaeshartelt in Limburg, voor de armen der gemeente Meerssen, waaronder dat kasteel behoort, eene som van *f* 500 gelaten.

— H. K. H. Mevrouw de Prinses van Oranje heeft hare reis naar Weimar, den 19 dezer over Donauwörth voortgezet.

— Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden verlaat heden deszelfs buitenverblijf het Huis ter Paauw en betrekt zijn Hotel alhier.

— Gisteren avond is alhier gearriveerd H. K. H. Mevrouw de Prinses Carolina van Hessen Kassel, en afgestapt aan het paleis in het Noordeinde.

— Gisteren middag heeft Z. Exc. de Minister van Buitenlandsche zaken een groot diner gegeven, hetwelk met de tegenwoordigheid van Z. M. den koning vereerd werd.

— Gisteren avond is het vijftigjarig bestaan van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, alhier plegtiglijk gevierd. De Heer Mr. L. Metman als voorzitter, opende de vergadering met eene toepasselijke rede. De Heer Meppen droeg eene humoritische rede voor over het Gezond-verstand, en de Heer S. J. van den Bergh een gedicht, waarvan de bijeenkomst van den avond het onderwerp uitmaakte.

MIDDELBURG, 25 Nov. Te Vlissingen meent men zich te mogen verheugen met de tijding, dat Z. K. H. Prins Hendrik, na volbragten zeetogt, binnen eenige dagen aldaar zal binnenloopen, en dat het fregat de Prins van Oranje in die vesting zal overwinteren. (*M. C.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 Nov. De Infante Isabella Ferdinanda van Bourbon is eergisteren van Brussel hier aangekomen, om hare nicht, de hertogin van Montpensier, een bezoek te brengen.

— Gisteren morgen heeft de heer Molé een langdurig gesprek gehad met den heer Thiers.

— Een koerier, die eergisteren van Londen is aangekomen, heeft de tijding medegebragt, dat Lord Pal-

merston in de stelligste bewoordingen had geprotesteerd tegen de acte, krachtens welke Oostenrijk dezer dagen bezit genomen heeft van de stad Krakau en haar grondgebied.

Het schijnt zeker te zijn, dat de belofte, die van de tribune van de Kamer der Afgevaardigden door het ministerie is gedaan, van een Franschen consul naar Warschau te zenden, de eerste aanleidende oorzaak is geweest tot de acte, waartegen thans Engeland heeft geprotesteerd. (*Presse.*)

— Graaf Rossi, gezant van Frankrijk bij den H. Stoel, is op zijne terugreis naar Rome te Marseille afgestapt.

— Men verzekert, dat tot de beloften, die onder anderen aan den bey van Tunis gedaan zijn, en welke eerdaags van wege de Europesche diplomatie zullen verwezenlijkt worden, ook behoort, dat hem, in plaats van den titel van Bey dien van Koning van Tunis zal gegeven worden.

Met betrekking tot de voorstelling van den Bey aan de koninklijke familie verneemt men, dat de gezant van de verhevene Porte zijne aanspraak wilde doen gelden om Z. H. aan den Koning voor te stellen, gelijk hij zulks bij het bezoek van Ibrahim Pacha had gedaan. Ditmaal heeft men echter dezen eisch van Suleyman-Pacha niet kunnen inwilligen, vermits Frankrijk sinds vele eeuwen met de Bey's van Tunis in onmiddellijke gemeenschap zijnde, en reeds onderscheidene malen overeenkomsten en tractaten met hen gesloten hebbende, den tegenwoordigen Bey als een souvereinen vorst beschouwt. Ook doet men den Bey overal dezelfde eerbewijzingen aan, als die men gewoon is, aan regerende vorsten te betoonen.

— De heer De la Roche Jacquelin deelt aan de *Univers* den brief van den minister van binnenlandsche zaken mede, inhoudende het weigerend antwoord op zijne aanvrage, om eene loterij van eenige millioenen francs op te rigten, ten behoeve der noodlijdenden van de Loire. Hij benuttigt deze gelegenheid, om de periodieke pers zijnen dank te betuigen voor de welwillendheid, welke alle dagbladen, van welke kleur of opinie ook, jegens zijn plan hadden aan den dag gelegd.

— De *Courrier d'Indre-et-Loire* van den 22 November, geeft een uitvoerig berigt van vrij ernstige ongeregeldheden, welke den vorigen dag te Tours hadden plaats gehad. De morgen van dien dag waren dreigende plakkaten op verschillende plaatsen, vooral in de nabijheid van de graanmarkt, aangeplakt geweest, welke de regering had doen verdwijnen. De markt begon en vertoonde aanvankelijk niets ongewoons; alleen ontwaarde men verscheidene zamenscholingen van vrouwen bij den ingang der beurs. Eerst ten vier ure, toen de commissaris het plein wilde ontruimen, zag men eenige jonge lieden post vatten bij de nog ter markt voorhandene zakken koorn. Zij werden aangemaand zich te verwijderen, doch weigerden halstarrig en verklaarden alleen voor het geweld te zullen zwichten. »Was hun voornemen," vraagt de *Courrier*, »zich tegen de opruiming te verzetten van het koorn, dat nog aan de markt was? Wij weten het niet; maar zoo veel is zeker, dat door hun rumoer de vrouwen in beweging werden gebragt, en dat zij gezamenlijk zich feitelijk tegen de autoriteit vergrepen." Troepen verschenen nu ter plaatse der zamenscholing; het volk werd met deze handgemeen; van beide zijden werden verscheidenen ernstig gekwetst; dien ganschen avond hield deze onstuimigheid aan; doch met den volgenden morgen scheen alles met de gevangenneming van eenige der aanvoerders afgeloopen te zijn.

MADRID, 19 Nov. Heden, ter gelegenheid van het feest der Koningin, heeft op het hof de handkus plaats gehad. Deze plegtigheid is zeer luisterrijk geweest; nooit heeft men grooter toevloed waargenomen om hulde te brengen aan de Koningin, die dagelijks vorderingen maakt in de genegenheid, die het volk haar toedraagt. Er zal een familie diner op het paleis gegeven worden.

Aller gemoederen houden zich met de verkiezingen bezig, en men gelooft, dat de kandidaten der behoudende partij den meesten kans hebben; ten minste de tijdingen uit de provinciën zijn meest alle in dien geest.

LISSABON, 16 November. Volgens de laatste berigten waren HH. MM. nog te Belem. Zij vertrouwden volkomen op den moed en de trouw der troepen en dachten er volstrekt niet aan, om aan boord van een vaartuig van het Engelsch eskader de wijk te nemen, zoo als sommige buitenlandsche dagbladen gemeld hebben.

Tot nog toe heeft men geen berigt van eenig zamentreffen tusschen de beide legers. De berigten aangaande de bewegingen der troepen, zijn overigens zeer uiteenloopend en verward. Ook de sterkte der beide legers wordt zeer verschillend opgegeven.

Volgens de laatste depêchen van Saldanha, was deze veldheer naar Santarem opgerukt, van waar de opstandelingen, op het naderen der koninklijke troepen, in allerijl waren teruggetrokken. In die overhaaste vlugt zou het opperhoofd der rebellen zoo ver vooruit zijn gesneld, dat het grootst gedeelte zijner troepen hem zou verlaten hebben. Men zegt, dat een aantal guerillas zijn voorbeeld gevolgd hebben. Das Antas, die geene artillerie bezit, heeft het niet raadzaam geacht, in het veld te blijven en met onversaagdheid een vijand af te wachten, die van verscheidene wel bezette batterijen voorzien is.

De generaal Schwalbach, die den 7 met het bombardement van Evora een aanvang moest maken, is van denkbeeld veranderd, en nadat hij eenige dagen de gevolgen zijner bedreiging had afgewacht, heeft hij het beleg opgebroken, om Das Antas te vervolgen en hem de gemeenschap en den toevoer van levensmiddelen af te snijden. Graaf Bomfin beweegt zich met zijn legerkorps insgelijks in de rigting van Santarem, ten einde zich met het voornaamste deel van het leger der opstandelingen te vereenigen. Intusschen gaat Sa da Bandeira onophoudelijk voort met het vervolgen van den baron Casal, die zich nog altijd met zijne 600 man op een genoegzamen afstand bevindt, om niet door hem bereikt te kunnen worden.

Men weet niet wat er van den burggraaf Vinhaez geworden is, die over een detachement koninklijke troepen het bevel voert. Hij is geheel van het oorlogstooneel verdwenen. Men gelooft, dat hij zich naar zijne landgoederen in Tra-los-Montes heeft begeven.

De kolonel Wijlde is te Lissabon teruggekomen. Hij is door Saldanha, alsmede door de generaals der opstandelingen op eene uitstekende wijze ontvangen. Het doel zijner zending is voor ieder nog een geheim.

De *Diario* van den 16 bevat een Koninklijk dekreet waarbij elk, die weigeren mogt, een bankbillet van Lissobon als geld aan te nemen, met de straf van verbanning wordt bedreigd. Het vaststellen van eene betaling in spetie, of het betalen van eene mindere waarde voor de bankbilletten dan deze werkelijk bezitten, zal met dezelfde straf worden geboet. Alle dergelijke overeenkomsten, zelfs die, welke vóór de uitvaardiging van het dekreet getroffen zijn, worden beschouwd als nul en van geene waarde. Dit dekreet heeft eene algemeene ontevredenheid onder de handelaren, en inzonderheid onder de vreemde kooplieden verwekt.

De tijding betrekkelijk het fregat *Amérique*, dat, den sluitboom van de haven van Oporto willende forceren, door de artillerie dier stad van zijne masten zou zijn beroofd, wordt niet bevestigd. De *Amérique* is te Corogna aangekomen, en het is zeker, dat dit vaartuig geene demonstratie tegen Oporto heeft beproefd.

ENGELAND.

LONDEN, 23 Nov. Ons dagblad de *Times* vond, op het vernemen van de tijding, dat de republiek Krakau door de Noordsche Mogendheden zou worden vernietigd, niets beters te doen, dan het Fransch gouvernement te beschuldigen van aan deze daad van willekeur medepligtig te zijn. Men kent echter de gewoonten van de *Times* te wel, om dat blad niet in staat te achten, zulk eene zonderlinge stelling, tegen wie het ook zij, te verdedigen. Nadat het Toryblad echter de krachtige artikelen van het *Journal des Débats* en de *Epoque* gelezen heeft, is het zoo opregt geweest van te bekennen, gedwaald te hebben. Dit is eene bekentenis, waarvan wij aanteekening moeten houden. Thans bevat de *Times* de volgende regelen, waaruit men teregt zou kunnen afleiden, dat het kabinet van St. James er niet afkeerig van is, zich betreffende de aangelegenheid van Krakau bij Frankrijk aan te sluiten.

»Men zal het zeker wel onmogelijk achten, dat een oogenblikkelijk geschil, gelijk dat, hetwelk uit de Spaansche huwelijken voortvloeide, betrekkingen tusschen twee landen zou afsnijden, welke op de ware grondslagen van hun staatkundig bestaan en maatschappelijke behoeften gegrond zijn. Een minister van Engeland of Frankrijk zou zich van zijnen pligt jegens het volk en de kroon, die hij dient, zeer kwalijk kwijten, indien hij al de punten, waaromtrent beide mogendheden overeenstemmen, opofferde om het ééne punt, waarin zij verschillen. Juist de gebeurtenis van Krakau's vernietiging is een doorslaand bewijs van het gebruik, dat andere mogendheden van onze verschillen kunnen maken; *maar die verschillen liggen, het strekt ons tot voldoening dit te vinden, niet zoo diep, om de kracht te verdooven of te verzwakken, welke in de verontwaardiging ademende vertoogen gelegen is, waarmede de Engelsche en Fransche regeringen gereed zijn, en moeten zijn, om zulk eene schending van het Europesche staatsregt te treffen.*

»De geloofwaardigste organen van den heer Guizot bevatten eene meening en eene protestatie aangaande de uitdelging van de republiek Krakau, die even vast beraden zijn als de onze, en in weerwil van de verdeeldheid, die er ook in een ander punt tusschen de beide kabinetten van Frankrijk en Engeland mogt bestaan, kunnen wij ons slechts verheugen van te zien, dat zulk eene gebeurtenis hun aan hunne gemeenschappelijke regten en pligten herinnerd heeft." En verder: »Wij zijn overtuigd, dat allen, die den vrede van Europa wenschen, zich zullen verheugen, wanneer zij vernemen, dat de invloed van Frankrijk te gelijk met de onze zal worden uitgeoefend."

— Nog leest men in de *Times*: »Men heeft ons verzocht, het berigt tegen te spreken, dat gisteren in verscheidene ochtendbladen is verschenen, wegens de terugroeping van den Franschen gezant. De graaf van St. Aulaire wordt binnen kort alhier verwacht, om zijne diplomatische functiën weder op te vatten."

Ook het Fransche *Journal des Débats* wederspreekt de tijding van de *Morning-Chronicle* op eene stellige wijze en bevestigt de nadere opgave van de *Times*, betreffende de terugkomst van den Franschen gezant aan het kabinet van St. James.

Dit belangrijk berigt, in verband gebragt met den bezadigden toon van den *Times* jegens Frankrijk, schijnt aan eene toenadering der beide Mogendheden, na het gebeurde met Krakau, te moeten doen gelooven. De *Times* bevat berigten uit Parijs, waarin verzekerd wordt, dat koning Lodewijk Philips niet ongenegen zou zijn, om zijne laatst gehoudene staatkundige gedragslijn omtrent Spanje te wijzigen, ten minste het portefeuille van den heer Guizot aan eenen anderen staatsman op te dragen.

— Men leest in den *Morning-Post*: »Men verzekert ons, dat er order is gegeven vóór het vertrek van het hof naar het eiland Whight, om onmiddellijk de vertrekken van het kasteel Windsor in gereedheid te brengen, voor in geval de Koningin van Portugal en de Koning, die een volle neef is van Prins Albert, het raadzaam mogten achten, de Engelsche gastvrijheid in te roepen. Ook zijn er toebereidselen gemaakt om de vier zonen en de twee dochters van HH. MM. te ontvangen, die hoogstwaarschijnlijk hunne doorluchtige ouders op deze gedwongen reis zullen vergezellen. Men voegt er bij, dat de geheimzinnige zending van den kolonel Wijlde, die het onderwerp van zoo veel gissingen is geweest, geen ander doel heeft, dan aan de koninklijke familie van Portugal deze schuilplaats in Engeland aan te bieden.

De hevige storm, welke den 11 November op het eiland Cuba heeft gewoed, is mede op de kusten van het schier-eiland Florida gevoeld, en heeft ook aldaar zeer groote verwoestingen aangerigt. Ook het nabijgelegen eiland Key-West deelde hier in; alle huizen, een zestal uitgenomen, zijn omver geworpen, en aan de eigendommen der regering is eene schade van 300,000 dollars toegebragt. Ongeveer 20 schepen werden op de rotsen geworpen en geheel of gedeeltelijk verbrijzeld; men begroot het aantal menschen, die door deze ramp het leven verloren hebben, op ruim 20.

Men heeft, naar luid der Fransche dagbladen, geruststellende berigten aangaande de kwestie van La Plata. Volgens de *Presse* kan dezelve als geheel afgehandeld worden beschouwd.

Men weet, dat de zending van den heer Hood niet terstond dat resultaat heeft opgeleverd, hetwelk men er van moest verwachten, dewijl de heer Deffaudis geweigerd heeft, het artikel van het tractaat aan te nemen, volgens hetwelk de opheffing van het embargo van Buenos-Ajres, het weder binnenrukken der troepen op het grondgebied van het Bondgenootschap en de ontwapening der vreemdelingen van Montevideo oogenblikkelijk moesten plaats hebben.

Dit laatste beletsel tegen het herstel van den vrede is dezer dagen door den minister van buitenlandsche zaken in Frankrijk opgeheven, daar deze den heer Deffaudis zal gelasten, het traktaat te onderteekenen, zóó als het door den heer Hood, van wege Frankrijk en Engeland, is voorgesteld, en zoo als het door Rosas, Oribo en de opperhoofden van Montevideo is aangenomen.

De berigten uit Indië, door de Engelsche bladen medegedeeld, en waarvan wij tot heden toe slechts een kort overzigt hebben medegedeeld, hebben te Londen eene groote bezorgdheid verwekt. Cachemire, Nepaul, en het koningrijk Lahore verkeeren in volslagen regeringloosheid, en het Engelsch leger zal zich in de noodzakelijkheid bevinden, op nieuw een veldtogt te openen, vermits de veldslagen van het laatste jaargetijde tot geen bepaalde uitkomst hebben geleid.

Te Lahore vernielen de verschillende partijen elkander met eene ongehoorde verwoedheid. De vijanden der Koningin-moeder hebben haren beschermeling om het leven laten brengen. Om zich hierover te wreken, heeft deze een opstand verwekt, waarin het graauw den eersten minister, zijne zonen, zijn broeder, zijne neven, alsmede een honderdtal andere min of meer aanzienlijke personen van den staat heeft vermoord. Het was eene vreesselijke slagting.

Gholab-Sing is van zijnen kant mede niet zonder vrees in het onafhankelijk gebied, waarin sir Henry Hardinge hem had geplaatst. Hij ziet zich door eene vreesselijke zamenzwering bedreigd, en hij heeft zich aan het hoofd der troepen moeten stellen, om tegen de rebellen op te trekken. In één woord, alles is niets dan wanorde, verwarring, en bloedige regeringloosheid in dat gedeelte van Indië, en welligt zal de besmetting allengs naar die provinciën overslaan, welke tot hiertoe rustig gebleven waren.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 24 November. Onze *Kölln. Ztg.*, die tot dusverre betreffende de inlijving van Krakau het stilzwijgen had bewaard, heeft zich eindelijk verklaard; doch in plaats van de acte zelve te beschouwen, stelt zij zich partij tegen Frankrijk en Engeland, en vaart tegen beide mogendheden met hevigheid uit. Aan de eene verwijt zij hare razzia's in Afrika, aan de andere hare barbaarschheid jegens de volken van Indië, en vraagt of de Arabieren en Hindos niet even zoo wel menschen zijn als de Polen?

Het blad poogt niet de verdeeling van Polen te verdedigen, maar het beweert, dat noch de heer Guizot, noch Lord Palmerston het regt hebben, deze zaak als eene grief tegen Duitschland aan te merken.

— De *Augsb. Zeitung* zegt, in tegenstelling met andere Duitsche bladen, dat er nog niets bepaald is aangaande de afkondiging van het tractaat van scheepvaart, tusschen het Tolverbond en Engeland gesloten.

Dezer dagen heeft te Berlijn een geschrift het licht gezien, even curieus als lezenswaardig, getiteld: *Voor het christo-katholijk leven*, waarin een aantal kuiperijen worden ontdekt, gesmeed te midden van het gematigd Rongisme, hetwelk den naam van *protesto*-katholicisme draagt. Deze secte, door den predikant Jettmar bestuurd, bestaat nog slechts uit *acht werkelijke* leden, d. i. uit leden, die inderdaad van de katholijke kerk afgevallen zijn, alsmede uit 72 zoogenaamde *honoraire* leden, welke schijnbaar tot de evangelische piëtisten behooren, doch zich desniettemin aan den vooruitgang van die secte veel laten gelegen liggen. Deze secte ontleent hare voornaamste levenskracht uit Engeland, want van dat land ontvangt zij eene geldelijke ondersteuning, welke haar door tusschenkomst van een speciaal agent der Anglikaansche Kerk wordt toegevoegd, die even als de predikant Jettmar daarvoor zijne bezoldiging krijgt. Uit dit anglo-evangelisch kabaal nu zijn eenige kuiperijen in het spel gebragt om het Czerkisme met het protesto-katholicisme te vereenigen. Hoe treurig de blik op dien chaos van lichtschuwende woelingen ook moge zijn, die blik zal voor welgezinden niet zonder nuttige leering zijn; aan hen zal dat angstig woelen tot grooten troost verstrekken.

De beide groote steden Frankfort a/M. en Leipzig hebben zich bijzonder onderscheiden door hunne oppositie bij de uitsluiting van Dr. Rupp van de Gustaaf-Adolf-vereeniging. Zeven leden van de negen, welke het bestuur van Frankfort uitmaken, hebben hunne bediening nedergelegd. Anderen hebben zich tot een bijzonder genootschap gevormd.

WEENEN 21 November. Onze beurs is kalm. De heer von Metternich heeft voor eenige dagen aan het corps diplomatiek de tijding medegedeeld van de inlijving van Krakau in de staten van Oostenrijk: Lord Ponsonby heeft deze mededeeling met een stilzwijgen ontvangen, dat het kenmerk droeg van eene ijskoude onverschilligheid.

— Het zijn niet alleen de Londensche dagbladen, die hebben beweerd, dat de inlijving van Krakau door de Noordsche mogendheden, in overeenstemming met Frankrijk, zou zijn bewerkstelligd. Ditzelfde voorgeven vindt men ook in twee correspondentie-artikels van Duitsche bladen, het een uit Gallicië, het ander van de boorden van den Donau. De houding der ministrieele organen van Parijs zal deze correspondenten echter reeds tot andere gedachten hebben gebragt.

— Den 12 dezer maand is de aartshertog Willem-Frans-Karel, zoon van den beroemden aartshertog Karel van Oostenrijk, in tegenwoordigheid van het geheele hof, tot ridder van de Teutonische orde geslagen. De aartshertog Maximiliaan van Este, grootmeester dier orde, bijgestaan door de prinsen Liechtenstein en Lobkowitz, heeft de plegtigheid verrigt.

— In den morgen van den 19 dezer overleed alhier de grootvorstin Maria, dochter van den grootvorst Michaël, in den nog jeugdigen leeftijd van 21 jaren, aan de gevolgen eener borstziekte, die zich voor eenige weken had geopenbaard.

Men verzekert, dat koning Otto, de kroonprins van Beijeren en zijn broeder, prins Luitpold, de vermoedelijke erfgenaam van de Grieksche kroon, binnen kort eene zamenkomst zullen hebben te Palermo. De kroonprins heeft zich reeds naar die stad op weg begeven. Deze bijeenkomst heeft, zegt men, ten doel, zich te verstaan betreffende de eventueele erfopvolging van den troon van Griekenland.

Men heeft heden eenige nieuwe bijzonderheden aangaande de slagting der Nestorianen in Kurdistan. Deze Christen bevolkingen hebben niets anders misdreven, dan dat zij, door tusschenkomst van hun patriarch Mar-Phimoun, een verzoekschrift aan de Porte hebben ingediend, om bij het pachaliek van Mossul te worden ingelijfd, ten einde op die wijze de wreede en ongehoorde knevelarijen te ontgaan, waaraan zij van de zijde der Kurden onophoudelijk ten doel staan. Beder-han-Bey heeft, na twee andere Kurdische opperhoofden met zich vereenigd te hebben, een inval gedaan in de door de Nestorianen bewoonde provincie, en aldaar, zonder onderscheid van leeftijd of kunne, al die ongelukkige Christenen om het leven gebragt en alle dorpen in brand gestoken. Drie groote kantons zijn reeds het tooneel geweest dezer afgrijselijke slagting en dat land levert thans niets meer op dan het ontzettend schouwspel van rookende puinhoopen en van eene menigte lijken, die op den openbaren weg aan verrotting worden prijs gegeven.

De verhevene Porte zal eene expeditie tegen het Kurdisch opperhoofd beginnen; maar hoe zal zij in staat zijn zulke wreedheden te herstellen, die zij welligt had kunnen voorkomen, indien zij een weinig meer vastberadenheid in hare besluiten had aan den dag gelegd?

ITALIE.

ROME, 16 November. De belangrijkste tijding, die ik u heden kan mededeelen, is die van een feestmaal, hetwelk, bij gelegenheid van de plegtigheid *del possesso*, den 11 dezer in de zaal van den schouwburg *Alibert* is gegeven. De maaltijd bestond uit 600 à 700 couverts; echter had men er alleen personen, tot den Kerkelijken Staat behoorende, toegelaten. Alle klassen der maatschappij waren er vertegenwoordigd: de adel, de burgerstand en het volk. Een kolossaal standbeeld van Pius IX werd bij het begin van den maaltijd onthuld.

Onderscheidene dichtstukken en verschillende redevoeringen, alle betrekking hebbende op de belangrijke plegtigheid *del possesso*, werden bij die gelegenheid onder de levendigste toejuiching voorgelezen. Eene *meeting* te Rome is voorwaar een zeer ongewoon schouwspel. Ook was men er in het begin eenigzins over verontrust geweest, en de vergunning was alleen gegeven op de nadrukkelijke belofte van de Commissarissen, dat er geene wanordelijkheden zouden plaats hebben en dat dit grootsch vreugdebetoon door niets zou worden verstoord. De Commissarissen, die vier in getal waren, hebben echter zonder moeite hunne belofte kunnen gestand doen, want alles is in de volmaakte orde afgeloopen. Men zou gezegd hebben, dat het eene bijeenkomst van diplomaten was, zooveel bezadigdheid en ordelijkheid heerschte er in alles wat er gezegd werd. Na de voorlezing van een stuk, waarin de hoop werd uitgedrukt, die men wegens de regering van Pius IX koestert, en dat de krachtigste vermaningen bevatte tot de trouw, die men hem verschuldigd is, stond een man uit het volk op en zeide: »Wij zijn lieden van moed en eer; wij zeggen u, gij allen, die zijne Heiligheid bemint: beveel slechts, en wij zullen u gehoorzamen!"

Eindelijk heeft een dichter, die ten gevolge der weldadige amnistie uit de gevangenis was ontslagen, in schoone verzen het gehoor voorgedragen, dat hij bij den H. Vader genoten had, en heeft zijne toehoorders daardoor zoo zeer geroerd, dat zij allen van vreugde en aandoening tranen stortten. (*Univers.*)

BELGIE.

BRUSSEL, 26 Nov. De kamer der vertegenwoordigers heeft, in hare zitting van gisteren, het budget voor de finantien en dat der non-valeurs en uitkeeringen aangenomen. Over de afzonderlijke artikels dezer beide budgetten hebben volstrekt geene debatten plaats gehad. In de algemeene discussie heeft de Heer Osy zich uitgelaten tegen de wijze, waarop de minister van finantien de patentwet op de naamlooze maatschappijen toepast. Morgen zal de kamer zich onledig houden met de beraadslagingen over het budget voor de marine.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

ONDERTROUWD (26 Nov): W. Scheffer en M. M. Eggers.

BEVALLEN (23 Nov.) Eleonore Bart, geb. Russelman, D — (24 Nov.): C. A. Hoff, geb. Liscaljet, D. — (25 Nov.): D. Boas, geb. van Helmstad, D. — B. van Cappelle, geb. Donker, Z. — H. S. Pijffers, geb. van Rinsum, D. — (26 Nov): M. L. Schoor, geb. Ingenohl, D.

OVERLEDEN (19 Nov.): J. J. A. Heer, 56 j. — (23 Nov.): Joh. Petronella Müller, 3 m. — J. Th. ter Linde, 62 j. — (24 Nov.): J. Barbe, 72 j. — 't Kindje van E. F. R. Ouwenaller, 1 dag. — (25 Nov.): Caroline Cl. Heilbron, 11 m. — (27 Nov.): Aaltje van Langelaar, 36 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 27 November.

Koffij: Op de hoogere prijzen zeer vast, men moet voor zeer ord. Cheribon 19¾ c. aanleggen. In Rotterdam afgedaan eene oude partij blank Brazil, zijnde 1800 balen tot 18 c. entr.

Suiker: Er zijn wederom eenige partijen Stoommelis en lompen tot 25 Dec. leverbaar afgesloten; gewone Melissen weinig aftrek tot oude prijzen.

Tabak: Den 25 Nov. in Rotterdam verkocht van de in veiling opgestelde 397 vaten Virginie, 45 kavelingen van 3 tot 12 c. en opgehouden 57 kav. van 6½ a 14½ c.; 25 vaten Maryland verkocht van 9½ a 18 c. en van die 598 pakken Java verkocht, 12 kavel. tot 19 a 44½ c. en 16 kavel. opgehouden tot 24 a 39 c.; 2 kavel. niet geveild. Na de veiling zijn nog eenige kavel. tot iets boven de opgehoudene prijzen afgedaan.

Tarwe 129 ℔ b. Pools *f* 368; 126, 130 ℔ mindere *f* 351, 366; 127 ℔ Noord-Holl. *f* 335.

Rogge 118 ℔ Arch. *f* 277; 119 ℔ Petersb. *f* 280, in ent.; 118 ℔ Pruiss. *f* 272; 123 ℔ Rost. *f* 278; 125 ℔ dito *f* 284; in cons.

Boekweit 120 ℔ Gooysche *f* 224.

Op 9 vaten Olie, in April £vl. 57½; Nov. 58. *Raapolie* per 6/w. *f* 35¼; Vliegend 34¼; primo Mei 34, 33¾; Sept. en Oct. 34¼; Dec. 33¾, 34. *Lijnolie* per 6/w. *f* 32¼; Vliegend 31½. *Hennipolie* per 6/w. *f* 35½; Vliegend 34½. *Raapkoeken* 1040 *f* 70, 72. *Lijnkoeken* (harde) 104 *f* 10, 12.

ROTTERDAM, 26 Nov. Heden zijn verkocht 338 vaten Maryland *Tabak*, per Eutow aangebragt; 28 v. dito, per Roscoë; prijzen onbekend. *Rogge*. Heden in entr.; 117 ℔ Archangel *f* 278 en *f* 280, en in consumtie 124 ℔ Pommer *f* 285; 117 ℔ Archangel *f* 282 verkocht.

GRONINGEN, 24 Nov. *Tarwe* goed prijshoudend. Nieuwe witte komt zeer weinig aan, roode ook voor Belgie gekocht; 125, 128 ℔ nieuwe roode Oldammer *f* 10, *f* 10,25, *f* 10,50 a *f* 75.

Rogge schaars en 6 a 10 cents hooger, maar toch met niet veel kooplust, 115, 118 ℔ Kolonie *f* 8,80, *f* 9,20.

Boekweit prijshoudende en iets lustiger afgaande; 115, 118 ℔ grijze Zand *f* 6,45 a *f* 50, *f* 6,85 a *f* 90.

Garst vond op de weder verhoogde cours der vorige week minder koopers en op het laatst der markt 107 ℔ puike Winter voor *f* 6,10 gedaan; voor eene mooije partij 103 ℔ Zomer is *f* 5,70 besteed.

Haver met slechts tamelijken aanvoer, maar daar de vraag iets minder is, is de vorige cours met moeite bedongen; geringe kwaliteit zelfs iets lager afgegeven, 82, 86 ℔ Brouw of Dikke *f* 4,80 a 90, *f* 5,10 a 15; 72, 75 ℔ witte Voer *f* 3.90 a 95, *f* 4,10 a 15; 72, 75 ℔ zwarte *f* 3,90, *f* 4,10 a 15.

Paardenboonen weinig aan de markt.

Koolzaad zonder veel vraag, toch hooger verkocht; een partijtje puik Oostvriesch voor Olieslagerij voor *f* 11 gedaan.

Raapolie *f* 33, schaarsch. Door het late saizoen, is de vragtcours hooger; 30 last Garst naar Rotterdam of Schiedam *f* [illegible] naar Antwerpen *f* 280; binnenplaatsen *f* 50 meer. Haver naar Londen *f* 28 schell., 10 pCt. per 10 imperiale quarters.

SNEEK, 24 Nov. *Boter* *f* 40,00; *Kaas* *f* 21,00 à *f* 28,75. Aanvoer van Boter 673 ¼ en 188 ⅛ ton. Kaas 11099 N. pd.

DELFT, 26 Nov. Heden waren de prijzen der *Boter*: 1ste kwal. *f* 42 a *f* 44, 2de kwal. *f* 39 a *f* 40.

SCHIEDAM, 26 Nov. *Genever* *f* 22,50; Amst. Proef *f* 23,75 het Ned. Vat, zonder Fust en zonder de belasting.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

26 NOV.			gebl.	27 NOV. 4½ u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½	pCt.	$58\frac{7}{16}$	58¼	à	[illegible]	$58\frac{11}{16}$
Dito Dito	3	»	70⅝	70¾	»	71	71
Dito Dito op resc.	3	»	$70\frac{11}{16}$	71	»		
Dito Dito	4	»	91⅝	91½	à	91¾	[illegible]
O. I. Leening	4	»	91	91⅜	»		
Amortis. Syndic.	4½	»			»		
Dito Dito	3½	»	87¼	87¼	»		
Handel-Maatschappij	4½	»	172¾	173	»	173⅛	173½
Haarlemmermeer	5	»			»		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	»		106	»	106½	
Aand. Holl. S. M.		»			»		
BELGIE,	4½	»			»		
Dito	2½	»			»		
Dito bij Rotschild	2½	»	51⅝		»		
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5	»	21⅝	21½	»	21⅝	
Dito bij Dito onb. ct.	5	»	21	20½	»	21⅛	
Dito	3	»		38	»	38⅛	
Dito Binnenl. à 6 m.	3	»	32	$32\frac{1}{16}$	»	32⅛	32⅛
Coupons Ardoins		»	18½	18⅝	»	18⅝	
Passive		»		$5\frac{5}{16}$	»		
Deferred		»			»		
Fransche Uitgest.		»	$6\frac{5}{16}$	6¼	»		
PORTUGAL, te Londen	3	»	39⅝	39⅛	»	$39\frac{5}{16}$	39⅛
Dito Dito	4	»	38½	38	»	38⅛	[illegible]
Dito Binnenl. à 1 Conto	5	»			»		
RUSL. Ob. H. 1798 en 1816	5	»	104½	104⅝	»		
Dito Dito 1828 en 1829	5	»	104⅛		»		
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	»	96⅝	96⅝	»	96½	
Dito bij Hope	4	»	88¼	88⅝	»		
Dito bij Stieglitz en C°.	5	»	87⅛	87½	»	87⅝	
Cert. te Hamburg	5	»			»		
Inschrijving in Assignat.	6	»		$66\frac{13}{16}$	»	66¾	
Cert. van Dito	6	»	69	68⅝	»	68⅞	
POLEN, Certific.	4	»			»		
Dito Aand. met Loten fl 300		*f*			»		
Dito Dito fl 500		»	143	143	»		
AMERIKA, Phil. Bank	6	pCt.			»		
Dito	5	»			»		
Dito Bank-Actiën				$4\frac{7}{16}$	»		

Oostenrijk, Metalliek 5 pCt. $104\frac{11}{16}$; Weenerb. bij Goll en C°. 102; Nieuwe Aand. met Lot. fl. 250, 385; Braz. 5 pCt. 80¼; Mexico 20⅛, ¼; Gren. 20½; Vener. 39⅝, 40.

Koers van het Geld: Beleening 4½ pCt., Prolong. 4¼, ½ pCt. Wissel-Disconto 4 pCt.

Wisselkoers.

2/m. Hamburg 35⅛; Zigt dito 35½; 2/m. Londen 11.85; Zigt Londen 12.02½; 3/m. Lisbon. 41¾; 3/m. Porto 41¾; 2/m. Petersb. 1.90.

SCHEEPSTIJDINGEN.

ROTTERDAM, 26 Nov. Het schip Christiaan Huijgens, Kapt. Butter, van Batavia naar herwaarts, is bij het ten anker komen op de hoogte van het Katendrechtsche veer aan den grond vastgeraakt, en heeft eenige lekkaadje bekomen, men is bezig de lading, welke tot heden en vermoedelijk geheel onbeschadigd zal zijn, te lossen.

PLYMOUTH, 23 Nov. Een Hollandsch schip, geladen met Wijn en Vijgen, is in Bigburij Baaij met man en muis verongelukt; eenige fusten en vaten zijn geborgen, waarvan eenige gemerkt zijn als volgt: »PAVLY, Poulvere, Montbovellia en Ivinger; CH. No. 14, Armanac, Devon & Fils ainé Point de Bourne, H & L, PDS. & Comp., JBK., PD. & Comp., Delage

& Comp., Nieu Point Libourne, Couts Corbet, BENL., LM. 5, AB.," en eenige gemerkt »Bordeaux."

THURLESTONE, 23 November. Een schip, vermoedelijk Hollandsch, komende van Bordeaux, geladen met wijn en fruit, is alhier op strand aangedreven en verbrijzeld; de ekwipaadje is daarbij omgekomen of heeft op zee het schip verlaten; eenige kisten zijn alhier aangespoeld, waarvan sommigen gemerkt zijn als volgt: »P DEEAA & Co., N. Propre Eibourne — J P JP JP JP JP. Jaques Partheau, 1 kwart kist, No. 3, het deksel van een kist, gemerkt Fraght CCCCE S & F. Medoc Pse Deludon Lamone A. A." (Vermoedelijk hetzelfde schip als van Plymouth wordt gemeld).

MENGELWERK.

(Vervolg der mededeelingen aan den Heer N. N., in antwoord op zijne vraag: »of onze letterkunde tegenwoordig nog eenig belangrijk nieuws oplevert?")

Vertoeven wij eene wijle bij elk dezer drie punten, — hetgeen wij te veiliger zullen kunnen doen, zonder gevaar te loopen van in eene ouwerwetsche, langwijlige, regelmatig in drie deelen gesplitste Verhandeling te vervallen, daar wij het omtrent de grondslagen, waarop mijne stelling berust: dat in onze dagen eenig litterair leven, bij ons volk te veronderstellen of daarvan te verwachten, eene anomalie is, volkomen eens zijn, en wij dus slechts uit die grondslagen de gevolgtrekkingen hebben af te leiden, welke mijne stelling moeten staven.

Of zouden wij het daaromtrent niet eens zijn, dat het nationaal gevoel zachtkens is ingesluimerd, en het eertijds zoo krachtige volk tot eene dofle lusteloosheid is ontzenuwd? — Maar hoor ik het volk lusteloos en sluimerziek; gij noemt het een suffen paaij en haalt het de slaapmuts tot over de ooren! Of verschillen wij daarin, dat ik, om dat volk op de been te houden, sterk opwekkende prikkels noodzakelijk acht; gij daarentegen zachte stovingen daartoe voldoende zoudt oordeelen? — Maar dan moest gij niet weten, dat de prikkel aan den graad van prikkelbaarheid geëvenredigd moet zijn! Of deelt gij mijne meening niet, dat het uitfluiten en uitjouwen eener ongenadige en tevens bevooroordeelde kritiek aan slechts weinige letterkundigen moeds genoeg kon laten, zich op de baan te wagen? — Maar ik zou mij niet herinneren, hoe ik u nog onlangs aan de kritiek bitter hoorde verwijten, dat haro ophakkerige toon verwoestend en moorddadig was; — niet de toon was, die haar voegde, levenwekkend, ontwikkelend, vormend! Of zou het u nog eerst moeten bewezen worden, eer gij het mij toestemdet, dat er iets gewigtigs op handen is, iets, dat veel beslissen moet, naar welk onbekend en raadselachtig heilmiddel het volk den blik heenwendt, wanneer het er in geslaagd is, zich voor een omzien de slaperige oogen uit te wrijven? — Maar gij neemt te juist waar, om niet het toekomstig oogenblik voor te gevoelen, en gij leeft te veel onder het volk, om niet te weten, naar welke zijde het henenstaart. En was dit het geval niet, kon het zijn, dat gij zoozeer vreemdeling waart in uw eigen land, om de beteekenis der geeuwend uitgebragte verzuchtingen der natie niet te begrijpen — ik blijf van het politische en bepaal mij tot het litteraire terrein, en geef u dan ook daarom voor mijne beweren geen ander bewijs dan dit, dat politische beschouwingen nog met de meeste gragte worden gelezen; dat de goede, zuiver litteraire tijdschriften het hard hebben te verantwoorden, en dat de meeste van dezen, wier roeping oorspronkelijk bloot letterkundig was, zich thans met de letteren nagenoeg niet inlaten, maar te ijveriger zich met de politiek afgeven.

Doch stemmen wij omtrent al deze punten overeen, — zult gij evenzeer mijne daaruit af te leiden gevolgtrekkingen beamen? Waar het nationaal gevoel niet vurig is, waar geestdrift niet de harten ontgloeit voor datgene, wat de natie, als zoodanig, onderscheidend kenmerkt; waar een ieder in zijne eigene belangen is afgesloten en allen niet vereenigd zijn in liefde voor één doel, tot welks vervulling aller krachten zamenwerken; daar kan, dunkt mij, geene letterkunde gevonden worden. De letterkunde drukt de maatschappij uit; en is deze lusteloos en krachteloos, de vorm, waarin zij zich uitdrukt, — het kan niet anders! — zal fletsch zijn en zonder karakter.

Gij werpt mij mogelijk tegen, dat wij intusschen niet geweest zijn zonder tal van letterkundigen, dat ik zelf onder dezen mannen erken van uitstekende verdiensten. Het is zoo, — aan letterkundigen, aan uitmuntende zelfs heeft het ons in de laatste jaren niet ontbroken. Let echter wel op, dat er niet de minste overeenstemming in hunne voortbrengselen is op te merken; dat daar niet de minste eenheid van beginsel en doel aan ten gronde ligt. Hunne arbeid heeft niets gemeenschappelijks, maar is bloot individueel. Slechts eenmaal werd daar eene uitzondering op gemaakt, in de dagen namelijk der: »Op, op's", der: »Zegt, zegt waarheen ontzinde Belgen!" — doch toen was ook het nationaal gevoel ontwaakt en ontgloeid ter bescherming en verdediging van den vaderlandschen grond. Toen evenwel spoedig daarop die gloed was getemperd, was ook, even spoedig de band ontbonden, welke onze letterkundigen voor eenige dagen omsloten had gehouden, en elk keerde naar zijne haardstede weêr, om op minder of meer verdienstelijke wijze de afzonderlijke taak voort te zetten, welker aard door elks individuële opvatting was bepaald. Met welk gevolg? Wat het *genus irritabile vatum*, wat de auteurs betreft — ieder hield natuurlijk zijne opvatting, zijne behandeling voor de schoonste; en naijverig op de vruchten van zijnen geest, kon hij die eens anderen niet onder de oogen krijgen zonder er een ietwat op te smalen. En wat het publiek betreft, het publiek, dat het gretigst, laat ik liever zeggen, dat alleen luistert naar hetgene het verstaat, — het vond eene afspiegeling, eene veredelde afspiegeling van zijn inwendig leven in menig voortreffelijk litterair gewrocht terug; doch zoo middelmatig was veeltijds de voorstelling van zijn zielsgevoel, dat zijne al niet zeer hoog gestemde sympathie voor hollandsche letterkunde gansch en al werd uitgedoofd. Voeg daar nu nog bij als eene andere aanleiding tot het versmoren van de laatste overblijfsels dier sympathie, dat de zenuwprikkelende en kittelende voortbrengselen der latere buitenlandsche, vooral der hedendaagsche Fransche romantiek voor een ontzenuwd en magteloos gevoel smakelijker voedsel was, dan de laauwe en waterige vruchten, door het meerendeel onzer letterkundigen opgedischt, — en, het is duidelijk, dat ons publiek zich al meer en meer aan de beoefening onzer vaderlandsche letteren moest onttrekken. R.

(Het slot in het volgend nommer).

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT,

Op Maandag 30 November, 's avonds ten 5 ure.

No. 1. Een Huis en Erve, Keizersgracht, No. 6284; Notaris Leefkens.
2. Eene Grafstede in de N. Z. Kapel, No. 540; Notaris Leefkens.
3. Een Huis en Erve, Prinsengracht, No. 6509; Notaris Pouw.
4. Een Huis en Erve, Raamstraat, No 6592; Notaris Pouw.
5. Een Huis, met Boven- en Benedenwoningen en Erve, Buiten-Brouwerstraat, No. 5666; Notaris Pouw.
6. Een Huis, met Benedenwoning en Erve, Rottein's Armsteeg, No. 4952; Notaris Pouw.
7. Een Huis, Tuin en Erve, met Bovenwoningen, Lindengracht, No. 6008; Notaris Baak.
8. Twee Huizen, met Bovenwoningen en Erven, Palmstraat, No. 1053; Notaris Baak.
9. Een Huis, Achterhuis en Erve, 2de Goudsbloemdwarsstraat, No. 318; Notaris Baak.
10. Een Loods en Erve, Karthuizersstraat, No. 5293; Notaris Baak.
11. Drie Achterhuizen, Bovenwoningen en Erve, Tuinstraat, No. 1, 2 en 3; Notaris van Vianen.
12. Een Huis, Tuin, Plaats en Erve, met Bovenwoningen, Lindenstraat, No. 3827; Notaris van Vianen.
13. Een Huis, Achterhuis en Erve, Bloemstraat, No. 2616; Notaris Mr. ten Laar.
14. Een Huis, Plaats, Achterhuis, Bovenwoningen en Erve, Nieuwe Leliestraat, No. 31 en 34; Notaris Metzelaar.
15. Een Huis, Bovenwoningen, Achterhuis, Plaats en Erve, Wijdstraat, No. 74; Notaris van Vianen.
16. Een Huis en Erve, met Benedenwoning, Kleine Wittenburgerstraat, No. 878; Notaris van Vianen.
17. Een Huis, met Benedenwoning, Tuin en Erve, Reguliersgracht, No. 5351; Notaris van Riet.
18. Een Huis, Achterhuis, Pakkelders, Bovenwoningen en Erve, Keizerstraat, No. 3433; Notaris Zubli.
19. Een Huis en Erve, met Boven- en Benedenwoningen, Brouwersgracht, No. 5576; Notaris Zubli.
20. Een Huis en Erve, met Bovenwoning, Egelantiersstraat, No. 3984; Notaris Zubli.
21. Een Huis, met Bovenwoning en Erve, 3de Egelantiersdwarsstraat, No. 4268; Notarissen Houtman en Franke.
22. Een Huis en Erve, 2de Laurierdwarsstraat, No. 1667; Notarissen Houtman en Franke.
23. Een Huis, met Onderwoning en Erve, Lijnbaansgracht, No. 5286; Notarissen Houtman en Franke.
24. Een Huis, met Onderwoning en Erve, Lijnbaansgracht, No. 5287; Notarissen Houtman en Franke.
25. Een Fabrijk Gebouw, met Paardenstalling en dubbel Erf, Weesperstraat, No. 6356 en 6357; Notaris van Praag, en Clausing.
26. Een Huis en Erve, Boomdwarsstraat, No. 5277; Notaris Clausing.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.